

Søndag seksagesima

Og han sagde: »Med Guds rige er det ligesom med en mand, der har tilsået jorden; han sover og står op, nat og dag, og kornet spirer og vokser, uden at han ved hvordan. Af sig selv giver jorden afgrøde, først strå, så aks, så fuld kerne i akset. Men når kornet er modent, går han straks i gang med seglen, for høsten er inde.«

Og han sagde: »Hvad skal vi sammenligne Guds rige med? Hvilken lignelse skal vi bruge om det? Det er ligesom et sennepsfrø: Når det kommer i jorden, er det mindre end alle andre frø på jorden, men når det er sået, vokser det op og bliver større end alle andre planter og får store grene, så himlens fugle kan bygge rede i dets skygge.«

Mark 4,26-32

Forpustet kristendom

Tanken

Kristendommens vækst i de første århundreder var ganske enkelt enorm. Fra at have været en lille gruppe, der blev regnet for at være sekterisk, voksede den kristne gruppe til at blive en massebevægelse, der omformede hele det romerske samfund, og den gik fra at være en mindretalsreligion til at blive en flertalsreligion, og kejseren selv blev kristen og gør kristendommen til statsreligion. Kristendommen har slået rod i mange kulturer og har forvandlet samfund fra ende til anden.

Troen

Når vi hører de to små lignelser om kornet, der gror af sig selv, og om det lille sennepsfrø, som vokser op til at blive noget uendeligt stort, tænker vi let: 'Ja, det kan du sagtens sige Jesus, du levede jo også i den første forårstid. Men i dag, så lang tid efter, er det sværere at være optimist.' Men det er helt bagvendt at tænke sådan. Det forholder sig nok snarere omvendt. Den Jesus, der fortalte om kornet, der gror af sig selv, og om det lillebitte sennepsfrø, der vokser op til en kæmpeplante, befandt sig i udkanten af datidens civilisation, og han havde kun en håndfuld uuddannede mænd til at hjælpe sig. Han havde da virkelig grund til pessimisme. Havde Jesu budskab overhovedet nogen fremtid? Jesu to lignelser udspringer således ikke af nogen stor optimisme, men er et trøstende ord til modløse disciple, som syntes, det så ret sort ud.

Bonden gør sit, han forarbejder jorden og sår den til. Så kan han ikke gøre mere. Han går derfor i seng og sover ubekymret, vel vidende, at nu er kornets vækst ude af hans hænder. Det nytter ikke noget at hive i kornet for at få det til at blive større. Måske tror landmanden, at han ved, hvordan kornet gror. Han har jo trods alt været på

landbrugsskole. Men dybest set ved han intet om det underfulde i kornets vækst. Fra såning til høst er han sat ud af spillet.

Dagens to lignelser er fulde af trøst og optimisme på Guds riges vegne. De fortæller os, at vi ikke behøver at være bekymrede, når der mangler de store manifestationer af Guds rige iblandt os. For det er Guds riges væsen, at det udfolder sin storhed i det små. Som sennepsfrøet, der er et af de mindste frø overhovedet, når det bliver sået, men når det vokser op, bliver det en kæmpe plante, som himlens fugle kan søge læ i.

Jeg tror, de to små lignelser har et særligt budskab til os, som lever i en postkristen tid. Vi, der lever i en tid og en kultur, hvor det ser ud, som om Jesu budskab har ringe levevilkår. I en sådan sekulariseret verden gribes vi som kristne let af en trang til at ville gøre noget ekstraordinært. 'Nu må vi altså se at gøre noget,' tænker vi, og så haster vi ud i en hektisk aktivitet og virketrang. Vi moderniserer gudstjenesten, og ritualerne får også lige en tur gennem fornyelsesmaskinen.

I den situation er der en overhængende fare for, at vi rammes af åndelig stress. Stress er jo som bekendt en belastningsreaktion. Vi reagerer på noget, vi ikke synes, vi kan leve op til. Vi har jo en stående ordre fra den opstandne Kristus til at gå ud i hele verden og gøre alle mennesker til hans disciple. Men det virker helt uoverskueligt. Nej, det virker jo ikke det her, kære herre Jesus. Og så opstår stresssituationen, når vi sammenligner opgavens omfang med de få resultater, vi vitterligt ser af vores indsats. En sådan stresssituation kan udmønte sig enten i endnu mere hektisk aktivitet. Men det bliver til en forpustet kristendom med stor virketrang uden indre hvile.

Eller også viser stresssymptomerne sig i en pessimistisk og opgivende tilstand. Man resignerer og mister troen på, at arbejdet med at sprede evangeliet overhovedet nytter noget. Man fortsætter bare rutinemæssigt forretningen, men uden noget håb om forandring.

Hvordan undgår vi at få åndelig stress? Det gør vi, når vi erkender, at det er alene Gud, der giver væksten. Vi må blive forsonede med vores egen hjælpeløshed, vores egen stolthed og vores egen virketrang. Og så må vi fokusere på Guds magt til at få noget stort ud af ting, som vi ikke ser som noget særligt.

Det har vi talrige eksempler på både i Ny Testamente og fra kirkehistorien. Fra Ny Testamente kan vi tænke på Paulus' besøg i Korinth. Paulus møder her stor modstand fra jødernes side, og til sidst flytter han ind hos Titius Justus. Og her viser Herren sig for ham i et syn og siger til Paulus: 'Frygt ikke! Men tal, og ti ikke, for jeg er med dig, og ingen skal lægge hånd på dig og gøre dig fortræd; for jeg har et talstærkt folk i denne by.' Herren lod Paulus se ind i fremtiden og se, hvilken frugt hans forkyndelse skulle komme til at bære. (Ap G 18,9-10).

Og fra kirkehistorien kan vi tænke på de åndelige vækkelser, der brød ud her i Danmark i begyndelsen af det 19. århundrede. De fejede hen over landet og vakte en hensygnende folkekirke til live igen, ændrede levevilkår for tusindvis af mennesker. Og vi kan se det også i vores tid, hvordan store vækkelser i Asien, Sydamerika og Afrika vokser frem, hvor tusindvis af mennesker bliver døbt og samles til gudstjeneste.

Udfordringen

Overvej, om du lider af åndelig stress, og hvad disse to lignelser har at sige ind i din situation lige nu.